

विष्णु नाम स्मरणं

विष्णु नाम स्मरणं विधापीठं अंशावृतं
 ॥ १७ ॥ अथ विष्णु स्तोत्रं ॥ अमदावाट
 ॥ १८ ॥ विष्णु स्तोत्रं नामने आचार्य
 ॥ १९ ॥ अथ विष्णु स्तोत्रं ॥ अमदावाट
 ॥ २० ॥ अथ विष्णु स्तोत्रं ॥ अमदावाट

શ્રી (વિષ્ણુનાં) શુભ નામથી, જે સ્મરણ સહ શુભુ ગાય છે;
 પુનરાગમનના પાશથી તે, સઘ છૂટા થાય છે;
 આવા મહાન સમર્થ ચરણે, શીશ હું સ્નેહે ધરું;
 છે જ્ઞાન જેવું તે પ્રમાણે, વિવેચન આજે કરું.
 આકાર જેનો શાન્ત છે, છે શયન જેનું શંખ પર;
 છે કમળ જેની નાભિમાં, જે દેવતાના ઇશ્વર !
 આકાશ સમ આભાસ જેનો, મેઘ સમ જે શ્યામ છે;
 છે અંબ જેનું સર્વ નિર્મલ, પરમાના જે રામ છે.
 ૧ કમળ જેવાં નેત્ર, જેને જાળખે રચિત હયાનથી;
 પડાવનારા જે ખને, સંસારના બંધ-બાનથી;
 નાથ ચૌદે લોકના, તે વિષ્ણુપદને હું નમું;
 આલહાદથી શુભુ ગાઈ એના, દિવસ મારા નિર્જનું.
 ૧ અક્ષમય, વ્યાપક અને, તથુ કાલ જેને સાધ્ય છે;
 કા કરે જે જીવને, જે સર્વના ઈઆરાધ્ય છે;
 સર્વ જીવો તણું પાલન, પ્રેમથી પોપી કરે;
 જમદગ્ને મધ ઉત્પન્ન, અંશરૂપે અવતરે !
 પ્રાણિધાના અંતરાત્મા, પ્રાણને ઘેં પુષ્ટતા;
 ૫ વિશદ આત્મા જે તણે, જેમાં રહી પરમાત્મતા.

१. ६६मी. २. योषी, रानी अथवा पैसाव्यवात. ३. आनंद. ४. आराधना करवा शावक. ५. पाखाना करवा योष्य. ६. स्वयं, पवित्र.

જે કાર્ય, કારણ રહિત છે, જે નિત્ય શુદ્ધ વિમુક્ત છે;
 જે 'બદ્ધ માટે સર્વ રીતે, યોગ્ય 'આશ્રયયુક્ત છે. ૫
 જેનો ન નાશ, વિકાર જેમાં લેશ પણ દેખાય ના;
 નવદારવાળા હેહમાં, જેનું શયન સમજાય ના !
 જે પ્રલયમાં પ્રસાંડના, સંહારના કરનાર છે;
 જે સરલતાથી સર્વને, સાક્ષી બની જોનાર છે. ૬
 જે સર્વ ઠેરા અંગ તેમ ઉપાંગને બાણી શકે;
 અવિનાશ જે કહેવાઇને, અક્ષરરૂપે જગમાં ટકે;
 જે છવ-ધૈર્ય 'ઐક્યની, રાખે, રખાવે ભાવના;
 નાવિક સદૈવ ગણાય છે, જે નિરંજન ભવ-નાવના. ૭
 નરસિંહ ઠેરૂં રૂપ ધારણુ, 'સ્વયં' જે કરનાર છે;
 જે હૃદય-સ્થાને સ્નેહદારા, રમાના ધરનાર છે;
 જેના મનોહર-કેશ, જેણે દૈત્ય કેશીને હણ્યો;
 કવિ ૧૦કાવિદે સૌ પુરૂષમાં, ઉત્તમ પુરૂષ જેને ગણ્યો. ૮
 સર્વ અસત્ ઠેરા રૂપને, સમજી શકે જે સર્વથા;
 જે પ્રલય વેળાએ ઠરે, પ્રાણી તણી ૧૧પ્રજ્ઞા વૃથા;
 જે ગુણાદિકથી રહિત છે, કલ્યાણકારી જે ખરા;
 આપી શકે છે યોગ્યને, જે ૧૨મુદિત થૈ વિદ્યા ૧૩પરા. ૯
 જે રહે છે સ્થિર, આદિ કારણ સૃષ્ટિના લેખાય છે;
 જે દુષ્ટનાશક, સાધુરક્ષક, નામથી પંકાય છે;

૬ સંસારના બંધનમાં બંધાઈ રહેલા માયામાંજ મથેલા. વિષય-
 વાસનાથી ભરેલા. ૭ આશરો આપનારા, રસ્તો દેખાડનારા, ઓથ
 દેનારા. ૮ એકતાની. ૯ પોતાનીજ ઇચ્છાવડે. ૧૦ વિદ્વાને, પંડિતે, જ્ઞાનીએ.
 ૧૧ સ્મરણશક્તિ. મેધા, વિશેષ જે જાણવાની શુદ્ધિ છે તેને. ૧૨ શબ્દ
 અર્થને, ઉમળકો આણીને. ૧૩ ઉત્તમ પ્રકારની વિદ્યા જે વિદ્યાવડે મોક્ષ
 મેળવવાની સાધના સાધી શકાય છે તે પ્રલંબિદ્યા.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાશ્ટ્ર વિભાગ]

અનુક્રાંક ૨૩૧૦૮- વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ વિહારી વામ રમરુ

વિષય ૪- : ૬

મહા પ્રમાણું હમ હલ, જે હૃદયથી રાજી રહે;
 ૧૪નિજ પ્રેરણાના ખલવડે, ૧૫'શુભ' ૧૬સુઝદારા જે કહે. ૧૦
 'સામર્થ્ય' જે અર્થપ્રિય, પ્રત્યેક જેનું કાર્ય છે;
 જે તણી ધરછા અવર પણ, ખલવંતથી ૧૭અનિવાર્ય છે;
 જે સુવર્ણ છે અવતારધારી, ભક્તનો ભય જે હરે;
 જે સૂર્યમંડળમાં વસીને, પ્રકાશિત ૧૮'ભૂ' ને કરે. ૧૧
 પાપી, પતિત, માની તણા, પરિતાપ જેનાથી મટે;
 ખડું ફેરફારો થાય પણ, જે નહીં લેશ વધે ઘટે;
 મગ્ગેદ, બીજા યજુર, ત્રીજા સામમાં જે છે સ્વરો;
 જે સ્વરોમાં શ્રીવિષ્ણુની, વાણીતણા છે ૧૯નિર્ઝરો. ૧૨
 જે છે ૨૦હિરણ્યમય, ૨૧અખિલનાતા, આદિ અંત ૨૨વિહીન જે;
 જે કર્મફલદાતા છતાં, છે ભક્તને આધીન જે;
 જે જગતને ધારણ કરે છે, ૨૩શેષ સદશ રૂપથી,
 જે ધરાવે છે અધિક સત્તા, ભૂપના પણ ભૂપથી ! ૧૩
 ઘટના ઘડે જે વિશ્વની, ક્ષેત્રજ જે કહેવાય છે;
 જેનો નિયમપૂર્વક પરમ, ૨૪નેતાસમો વ્યવસાય છે;
 જે છે ૨૫સનાતન, નિત્ય છે, જે અચલ છે, જે ઐક છે;
 તે છતાં પણ જે ૨૬મૂર્ત છે, શાસ્ત્રોક્ત જ્યાં ૨૭અભિપેક્ષ છે. ૧૪
 મન, કર્મ વાચા કે પ્રમાણો, વડે જે સમભય ના;
 ૨૮સાક્ષત રહ્યા પણ તોય પોતે, દષ્ટિથી દેખાય ના !

૧૪ પોતાની. ૧૫ જેમાં કલ્યાણ રહ્યું છે તે. ૧૬ સત્પુરુષ. ૧૭ કાલથી
 ફેરવાય નહિ એવી. ૧૮ પૃથ્વી. ૧૯ ઝળી. ૨૦ સોના જેવા રંગવાળા ૨૧
 તારક. ૨૨ આદિ અંત વજરના ૨૩ શેષ જેવા. ૨૪ સર્વોપરી. ૨૫ ભૂતામાં
 ભૂતા. ૨૬ આકારવાળા. ૨૭ સાત્રને અનુસરી સ્થાપિત થયેલા. ૨૮ ત્રણે
 કાળમાં રહેનારા. વિશ્વમાત

૨૯ સચિદ અને સાનંદ જેને, કૃષ્ણ નામ અપાય છે;
જે જ્ઞાન, શ્રદ્ધા સહિત સાચા રનેહથી પૂજાય છે. ૧૫

જે ઉપર, નીચે, મધ્ય ભાગે, ત્રણે સ્થાનકમાં વસે;
જે છે ઽનિયંતા, પ્રાણુદાતા, ભક્તને જોઈ હસે !
મધુ દૈત્યને જે મારનારા, પરાક્રમમાં શ્રેષ્ઠ જે;
ભૂજર્મમાં, ઽનભમાર્ગમાં, જે સર્વ કરતાં ઽજ્યેષ્ઠ છે. ૧૬

પુણ્ય, પાપને જે જાણનારા, છતાં દીનદયાળ જે;
જે પતિતને પાવન કરે છે, કાળના પણ કાળ જે;
જે ઽઆત્માની પીડા હરે, આધાર આપે ત્રેમથી;
જે વિશ્વકારણભૂત છે, રાખે શરણને ઽક્ષેમથી. ૧૭

જે વિમળ બુદ્ધિ, વિચાર નિર્મળવડે કર્યાંક જણાય છે;
ઽસૂષ્ણ અને ઽદૃષ્ટા કહીને, વેદ જેને ગાય છે;
શ્વ, પ્રહર, ઽવાસર, માસરૂપે, વર્ષ રૂપે જે રચ્યા;
અવતારધારી છતાં શાસ્ત્રે, ઽઅજ્ઞમા જેને કહ્યા ! ૧૮

ઽવ્યયુત થાય ના તે થકી અવ્યયુત, મુનિવરો જેને કહે;
જે છે ઉદાર અપાર જેમાં દયાનાં અણી વહે !
જે ધનુર્ધારી, બુદ્ધિશાળી, જમન કરનારા બધે;
પુરુષાર્થ જેનો સર્વથા, સૌ દેવતા કરતાં વધે. ૧૯

જે ધર્મનું રક્ષણ કરે, ધર્મીતણું રક્ષણ કરે;
જે દુષ્ટનું, દોહી તણું, વા દૈત્યનું દૈવત હરે;

૨૯ સત, ચિત અને આનંદરૂપ. ૩૦ 'નયમમાં રાખનાર. ૩૧ આકા-
શમાર્ગ. ૩૨ મહોદય. ૩૩ દુઃખી, પીડિત. ૩૪ રક્ષા કરીને. ૩૫ સુષ્ટિના
રચનાર. ૩૬ જોનાર ૩૭ દિવસ. ૩૮ જે જન્મતા નથી એવા ૩૯ ચક્ષિત.

છે સિર્વ સ્થળમાં વાસ જેનો, સંહોદિત જે શુદ્ધ છે; ૨૦
 છે હુક્ષિમાનો જેટલા, તેમાંય પણ જે ૪૦ શુદ્ધ છે
 જે છે અમોઘ પ્રભાવવાળા, પૂર્ણ, સિદ્ધ સ્વરૂપથી;
 જે ભક્તજનનો ભય હરે, ભય ભરેલા ભવ-રૂપથી;
 જે છે અખંડાનંદ જેની, પ્રતિજ્ઞા લવ ના હરે;
 જે છે ૪૧ જનાર્દન ૪૨ સર્વવેદા, કોઈથી જે ના રે. ૨૧
 ૪૩ હસ્તામલકવત્ સર્વના જે મમને જોનાર છે;
 શુદ્ધાચરણ જે લોકના, હિતકાળ આચરનાર છે;
 ચૈતન્યના દેનાર જે, ચૈતન્યના હરનાર જે;
 જે ગુપ્તમાં પણ ગુપ્ત સ્થળમાં, અહર્નિશ ફરનાર છે. ૨૨
 જેને ન લાગે રંગ, જે નિદોષ છે, અધ્યક્ષ છે;
 જે ભક્તિ, જ્ઞાન, વિરાગદ્વારા, કમવડે પ્રત્યક્ષ છે;
 જે સિદ્ધિ આપે, રિદ્ધિ આપે, લાભ અર્પે લક્ષ્મી;
 જે શુદ્ધિ અર્પે, શુદ્ધિ અર્પે, વૃદ્ધિ અર્પે સર્વથા. ૨૩
 સંહારવેળા રોવરાવે, રૂપરૂપે જે વળી;
 યાપે, ઉધાપે સૃષ્ટિને ઠળ જાય ના જેની ઠળી !
 સ્તુતિ કરે પાપી મનુષ્યો, તેનેય પાવન જે કરે;
 ૪૪ જેતા બની ૪૫ જેતા બની, જે સર્વ સ્થળમાં સંચરે. ૨૪
 ૪૬ જ્ઞાસુને જે જાણનારા, અનઘ જે કહેવાય છે;
 જેના પ્રભાવે, પ્રકાશે, ચૈતન્ય આ દેખાય છે;
 જે ૪૭ દિવ્ય છે, જે ૪૮ વંદ્ય છે, ૪૯ જોવિદ જે, શ્રીમાન જે;
 જે બચાવે દુઃસંગથી, જે ભક્તના ભગવાન છે. ૨૫

૪૦ જ્ઞાની. ૪૧ જનોની પીડા હરનાર. ૪૨ સર્વ જાણનાર. ૪૩
 કાયમાંના આમળાની પેઠે. ૪૪ જીતનાર. ૪૫ દોરનાર. ૪૬ જાણનાની
 ઉછાવાળા. ૪૭ તેજસ્વી. ૪૮ નમવા યોગ્ય. ૪૯ હન્દ્રિયાને જાણવાળા.

રાજ કરે જે પંસુરજનોને, શક્તિમાં જે છે પુરો;
 બ્રહ્માંડની નિજ સ્કંધ પર, ધારણ કરી જેને ધુરો;
 જે નિયમ, નિશ્ચયથી ચલાવે, શ્રમ વગર સૌ તાંત્ર આં;
 ખડું ચમત્કારિક પ્રણાલી છે, ગુપ્ત એના મંત્રમાં! ૨૬
 માયા તણા તાંત્રી સ્વયં, જે સૂત્રધાર ગણાય છે;
 જે છે પ્રતિષ્ઠિત પરમ, જેના પ્રતિષ્ઠિત ગુણ ગાય છે;
 પૃથ્વીકાર જે, પરચન્દ્રાંશુ જે, જે પદવાસુદેવ પદઅલક્ય છે;
 જેની ક્રિયાઓ સમજનારા, સહ્યમાં પણ સહ્ય છે. ૨૭
 જે છે સુરેશ્વર, વિશ્વવ્યાપી, વિચારક જે સર્વના;
 પપ્પસિદ્ધાર્થ, નારાયણ અને જે, નામધારી પર્વના;
 સંકલ્પ જેના સિદ્ધિ છે, જે પદસમીરણ રૂપે રહે;
 છે અમણી તેથી વિધાતા, ઉચ્ચ જન જેને કહે. ૨૮
 જે પદમહોત્સાહી, વીર્યવાળા, પિતાના પણ છે પિતા;
 જે પદઅમેયાત્મા, અકળ છે, જેને વખાણે સંહિતા;
 શોભાયમાન સદેવ જે, છે ગુરૂના પણ જે ગુરૂ;
 જેના વિવિધ શુભ નામથી, જીવન કરે ભક્તો પુરૂં! ૨૯
 જે છે પદઅગોચર, અલ્પાકિક, જે સમયસૂચક દંશિષ્ટ છે;
 જે છે મહેશ્વર, મહારાણી, ધૃતમાં પણ ધૃત છે;
 જેની કૃપા આ વિશ્વમાં, જય આપનારી છે સદા;
 વરદાન જેનું અધિક હિત, જનનું કરે છે સર્વદા. ૩૦

૫૦ દેવતાઓને. ૫૧ બ્રહ્મનો પાયક. ૫૨ ચન્દ્રના કિરણરૂપ. ૫૩
 વસુદેવના પુત્ર. ૫૪ પામી શમય નહિ એવા. ૫૫ એના કાન્દ અર્થો
 સિદ્ધિ છે એવા. ૫૬ ચાલક. ૫૭ મહોટા ઉત્સાહવાળા. ૫૮ માવમાં ન
 આવે એવા. ૫૯ દેખાય નહિ એવા. ૬૦ જનમ.

જેની કૃપામય આવધી, સંસારની ૬૧ખાધા હરે;
 જે ૬૨વર્ધમાન ગણાય, જે ભંડાર ભૂખ્યાના ભરે;
 જેનું પ્રબળ છે પ્રાણબલ, જે કાન્તિના દેનાર છે;
 જે યજ્ઞ રૂપે રોગ કેરા, રજઃકણ્ઠો હરનાર છે. ૩૧

જે ૬૩કામપ્રદ છે, ૬૪અનલ છે, જે પવન છે, આકાશ છે;
 આખા જગતમાં જે તણો, પુરુષાર્થરૂપ પ્રકાશ છે !
 માયા વિષે જે ખાંધનારો, છોડનારો જે થકી;
 માયા તણી સત્તા જરા, જેને નહીં જીતી શકી ! ૩૨

તરસ્યા તણા જે છે સરોવર, ૬૫તપને સુખ જે કરે;
 ૬૬સુરતેજવાળા સ્નાયુમાં, જે તેજ પોતાનું ભરે;
 જે હીર્ણદર્શી, ૬૭વેદવિદ્ ૬૮અગ્રાધ્ય જે વાણી વડે;
 ૬૯પરિપાક આબ્યા વગર જેનું મૂળ ઉડું ના જડે ! ૩૩

જે અલંકૃત છે સર્વ ગુણથી, તેજ જેનું છે મહા !
 ૭૦સાક્ષાત્ દર્શન થાય તો, ઉદ્ધાર શા આવે અહા !
 જેના નયનમાં અમી વરસે, શત્રુને જે ઘે ક્ષમા;
 જેની કૃપા જે થઇ ગઇ તો, નાશ પામે ૭૧યક્ષમા ! ૩૪

જે ન્યાયપક્ષ લક્ષ આપી, સંધિ સૂચવનાર છે;
 જે સ્મરણ એનું કરે છે, તે તણું સાંભળનાર છે;
 અધિકાર જેનો જેટલો, કૃણ તેટલું તેને દિયે;
 જે શત્રુ કેરા હાથમાંથી, શસ્ત્ર પણ છિનવી લિયે ! ૩૫

૬૧ અંધન. ૬૨ વૃદ્ધિવાળો. ૬૩ ઇચ્છાને પૂર્ણ કરનારા. ૬૪ અનિરૂપ. ૬૫ તપેલાને. ૬૬ દેવતાઈ ભેગ. ૬૭ વેદને જાણનારા. ૬૮ મહત્ત્વ ધરી શકાય નહિ એવા. ૬૯ શોભતા. ૭૦ પ્રત્યક્ષ. ૭૧ કૃપા જેવા મહારોશો.

જે સમયસૂચક થઇ કરે છે, વિજય નિજ લીલાવટે^{૭૨}
 ૭૨અન્યથા અથવા ૭૩અન્યથા, નહિ ભેદ પણ જોનેપૂજડ;
 જે કરે ૭૪અત્યાપ સાથે, હૃદયથી નિજ પાપનો;
 છે નિવારણ કરનાર જે, તેવા જોના તાપનો. ૩૬
 ૭૫સર્વાર્થસાધક નામ આપી, સાધુ જોને ગાય છે;
 જે પરમ જોઈ પ્રેમ સામે, પ્રકટ પણ થઇ જાય છે।
 જોના ન જોવા કોઇ, જે તણુ જીવન ઠેરા તાત છે;
 જે વેદમાં, ઉપનિષદમાં, વડસાંજમાં પ્રખ્યાત છે. ૩૭

૭૬અધિષ્ઠાન જે, સંપૂર્ણ જે, જે છે પુરાતન કાળના;^{૭૭}
 ગુણ કોણુ ગાઇ શકે સુખથી, આદિ નર ગોપાલના।
 જે ૭૭અજ્ઞને છે માર્ગદર્શક ૭૮હીનવત્સલ ૭૯પુત્ર છે;
 ૮૦ ક્રુપ જે ગણાયા, ગહન જે, જે પુત્રમાં પણ પુત્ર છે. ૩૮
 ૮૧ માધવ તણા જે નામથી, પંડિત મુખે પંકાય છે,
 સમ દષ્ટિ જોની છતાં પણ જે, ભક્તને અતિ શ્લાય છે;
 જે ચિરંજીવી, ૮૨અસંમિત છે, કાર્ય, કારણરૂપ છે;
 ૮૩અનિરૂદ્ધ જે ૮૪પ્રણમન જે, જોનો વિકાસ અનૂપ છે. ૩૯

જોના ચતુર્ભુજ શંખ, ચક્રે, ગદા તેમજ પદ્મથી;
 શૈલી રથા સમયાનુસાર પ્રયોગવાળા કર્મથી।
 છે તપશ્ચર્યા જે તણી, સૌ તપસ્વી કરતાં વડી;
 આખીય જોના હાથમાં, સંસાર સાંકળની કડી! ૪૦

૭૨ અપરક. ૭૩ પરક. ૭૪ પરનારો. ૭૫ સર્વ અર્થને સાધનારો.
 ૭૬ આશર, મળ ૭૭ અજ્ઞાન, અત્યથા. ૭૮ રંક ઉપર વહાલ રાખનારો.
 ૭૯ તુરં ૮૦ વિદ્યજ ૮૧ હૃદયથી પતિ. ૮૨ માપમાં ન આવે એવા
 ૮૩ જોનો અવશેષ ન રી શકાય એવા. ૮૪ પ્રકાશવાળા. ગારમાં જોઈ વધુક.

જે છે ઉપમહીધર અને ઉચ્છ્વધર, અદ વસુ જેમાં રહ્યા;
 જે છે, અનંત ઉચ્છ્વિદાતા, મહોદય જેને ઠહ્યા;
 જે આધિના હરનાર સાચા, આધિને પણ જે હરે;
 જેની કૃપાથી ઉપાધિ નથી, સ્પર્શતી લવ અંતરે ! ૪૧

જે ઉચ્છ્વેન્દ્ર ઠહેવાય છે, યુગચક્ર જેના હાથમાં;
 સાગર થકી પણ અધિક જેની, ગવાઈ ઉચ્છ્વિતિમાં ક્રમા !
 સાહિત્ય જેનું સારવાળું, સુસની નજરે તરે;
 જે શક્તિરૂપે, સ્થૂળરૂપે, વિશ્વને ધારણુ કરે ! ૪૨

જે ઉચ્છ્વેન્દ્રે ભક્ત સાર, સર્વ સ્થૂળમાં શોભતા;
 વૈરાગ્યસંપન્ન, ધર્મજ્ઞાતા, પાત્રજનને ઓધતા;
 જે થકી પામે શાન્તિ, સુખ, ત્રણ તાપથી પીડાયલા;
 જેમાં રહી છે પ્રથમથી, વખણાયલી સોળે કળા ! ૪૩

જે સૂર્યમાં, જે ચન્દ્રમાં, જે ઠિરણુમાં, ઝહ્યામમાં;
 વૈકુંઠમાં, જે સ્વર્ગમાં, ગોલોક, ઉચ્છ્વસરધામમાં !
 જે કનકમાં, જે રત્નમાં, જે રૌપ્યમાં, પ્રતિ સ્થાનમાં;
 શોભી રહ્યા જે કુશળતાથી, જ્ઞાન ને વિજ્ઞાનમાં ! ૪૪

બ્રહ્માંડના જે ઉચ્છ્વરૂપે, રહીને નિરખે બધું;
 કોઈ ન એમ કહી શકે કે વિષ્ણુ કરતાં હું વધું !
 ઉચ્છ્વેન્દ્રથી જે પૂર્ણ છે, જે પ્રતાપી, સર્વેસ છે;
 ઉચ્છ્વેન્દ્ર જેનું ભાગ્ય છે, જે ઉચ્છ્વપ્રજામાં પણ પ્રજા છે. ૪૫

ઉપ પૃથ્વીને ધારણુ કરતાસ. ૮૬ સમૂદ્રને ધારણુ કરતાસ. ૮૭ ઉચ્છ્વિદાતાને
 આર્યનાસ. ૮૮ મહોદા ઉચ્છ્વ. ૮૯ વેદ. ૯૦ પાત્ર. ૯૧ વિનાસ બગરણું
 સ્થાન. ૯૨ નેત્ર જેવા. ૯૩ શોભા. ૯૪ સર્વથી ઉચ્છ્વ. ૯૫ જ્ઞાની.

જે છે ૯૧ અકામી, ૯૦ વીતકથ, જે ૯૮ રમ્ય છે, ૯૯ અકુ છે;
 જેને ન જીતે કોઈ, જે નર શરમાં પણ શર છે;
 જે વિદ્વનાશક, પ્રકાશક, સદ્વૈષ, જે પરમેશ છે;
 અદ્વા નિહાળે સર્વની, જે ૧૦૦ નેયરૂપ ૧૦૧ રસેશ છે. ૪૬
 જે ૧૦૨ હેયને સમજી શકે, પૂરું કરાવી પણ શકે;
 જે પ્રેમ ઉપજાવી શકે છે અને વિસરાવી શકે !
 જાણી કરે છે ક્લેશકારક, પ્રસંગો જે પાત્રના;
 પાલક થકને જે રક્ષા છે, ૧૦૩ સદય પ્રાણીમાત્રના. ૪૭
 જે હિતાવક સંયોગને, નિજ યુક્તિથી પેદા કરે;
 જે લાભ જોનો દ્યે નહીં, તેનેય પણ પ્રેર્યો કરે !
 જેના અમરકારો અલૌકિક, સમજમાં ઉતરે નહીં;
 જેના ૧૦૪ અનુબલ્લ વચર ધાર્યું કાર્ય પણ સુધરે નહીં. ૪૮
 આ જીવ-નૌકા કદી જલતા, માર્ગમાં દોરાય છે;
 જે કૃપા જોની હોય તો, તે સરલ પણ થઈ અય છે !
 જે ધ્યાનમાં દર્શન દિયે છે, જ્ઞાનવાળા ભક્તને;
 જે દૂર રાખે નિજ થકી, માયા તણા આસક્તને. ૪૯
 જે ૧૦૫ મોક્ષવામી કાળ ધાર્મિક પગથિયાં રૂપે રહે;
 આનંદ અર્પે તે થકી, આનંદવન જેને કહે;
 અક્ષય રહે જે અંત વેળા, ભાગ્યવાન, મહાન જે;
 જે પ્રલય સમયે સર્વ જીવો તણા લયનું સ્થાન છે. ૫૦

૯૬ ક્રિષ્ણ વચરવા. ૯૭ નિહાર. ૯૮ સુંદર. ૯૯ કૃપા વચરના, દયાળુ.
 ૧૦૦ નીતિવેદ્યકથના યોગ્ય. ૧૦૧ રક્ષતા કથર. ૧૦૨ ધ્યાનનો વિષય.
 ૧૦૩ દયાવાળા. ૧૦૪ કૃપા. ૧૦૫ મોક્ષની ધર્યાવાળા.

જે પ્રિયભૂતો ભેડનારા, ભેડનારા જે ખરા;
 જેના નિયમમાં ૧૦૬ ન્યૂનતા, નહિ આવનારી પણ જરા !
 પોતાતણી ઇચ્છા પ્રમાણે, ચલાવે જગચક્ર જે;
 સીધા કહે છે ૧૦૭ નિયામક થઇ, ૧૦૮ વક્રમાં પણ વક્રને ! ૫૧
 બુદ્ધ્ય રૂપ જે છે, ૧૦૯ અનામય જે, ૧૧૦ અમિતવિક્રમ દેવ જે;
 પામે વિભવ શુભ કરે એની, પ્રેમપૂર્વક સેવ જે;
 પોતે વિભૂષિત સર્વ વાતે, તેજના અંખાર જે;
 ૧૧૧ અર્પિત, કહે ના કોઇને, દાતારના દાતાર જે. ૫૨
 ૧૧૨ જ્યોતિર્ગણેશ્વર, ૧૧૩ સમીહન જે, સર્વથા ૧૧૪ કેન્દ્રસ્થ છે;
 જે પૂજવાને યોગ્ય છે, જે સ્વસ્થમાં પણ સ્વસ્થ છે;
 જે ૧૧૫ પર્યવસ્થિત, ૧૧૬ વિદ્યુત્તમ, સન્માર્ગશામી સંત છે;
 કિર્તન, ભજનમય નામમહિમા, જે તણો અત્યંત છે. ૫૩
 ૧૧૭ વાચસ્પતિ જે, ૧૧૮ સ્વયંભૂ જે, ૧૧૯ પ્રણવ જે ૧૨૦ ચિદ્રૂપ છે;
 શત્રુઘ્ન જે, ૧૨૧ સ્તવસ્થ જે, અવિછિન્ન જેનું રૂપ છે;
 જે યોગ્યને આપે અભય, આલક બની આ સૃષ્ટિના;
 જે દેશના કર્મોનુસારે, અર્પનારા વૃષ્ટિના. ૫૪
 જે દેવતામાં યજન કરવા યોગ્ય નિત્ય ગણાય છે;
 ૧૨૨ ક્રૂટસ્થ રૂપે જે રહ્યા, જે સ્તંભરૂપ મનાય છે;

૧૦૬ આજારા. ૧૦૭ નિયમમાં રાખનાર. ૧૦૮ આડા, વાંકાં. ૧૦૯
 નીરોગી. ૧૧૦ માપમાં ન આવે તેવા પરાક્રમી. ૧૧૧ આપેલું. ૧૧૨ જ્યોતિ-
 ગણના ઇશ્વર. મહા તેજસ્વી. ૧૧૩ સારી રીતે ચેષ્ટા કરનારા. ૧૧૪
 મધ્યસ્થ, વચ્ચે ઉભેલા. ૧૧૫ વિશ્વમાં સર્વત્ર વ્યાપી રહેલા. ૧૧૬ વિદ્વાનોમાં
 ઉત્તમ. ૧૧૭ વિદ્વાના સ્વામી. ૧૧૮ પોતાની મેળે પ્રકટ થનારા. ૧૧૯
 હાંકાર વાચક શબ્દ. ૧૨૦ ચૈતન્યરૂપ. ૧૨૧ પોતાની સ્થિતિમાં સ્થિત.
 ૧૨૨ આત્મસ્વરૂપ.

ગોકુલ વિષે લીલા રમ્યા, મથુરા ગયા વેગે કરી;
 પિતૃ, માતાને દુખમુક્ત કીધાં, કંઠની સત્તા હરી. ૫૫.
 યજ્ઞમાન રૂપે સોમરસતું, પાન જે કરનાર છે;
 જે દેવતાઓને સુધા, અતિ પ્રેમથી પાનાર છે;
 ૧૨૩ભુર, ભુવર, સુંદર સ્વર્ગમાં, જે વૃક્ષસમ વ્યાપી રહ્યા;
 સૌ શાસ્ત્રકારોએ મહા, ૧૨૪યોગેન્દ્ર પણ જેને ઠહ્યા ! ૫૬
 નિજ બણી દેખે પ્રેમ જોતો, પ્રેમ પોષ તે તણો;
 જેને નામે છે વિનયસહ, ગંધર્વ, કિતર, સુરગાંધા;
 જે વંશવર્ધન, ૧૨૫કુંદ ૧૨૬કુંદર, ૧૨૭કુમુદ, નિમ્બકુવાન છે;
 જે સેવકોને સુલભ છે, જે કૃપાનાજ નિધાન છે. ૫૭
 ૧૨૮ઐશ્વર્ય, યશ, ત્યમ ધર્મ, લક્ષ્મી, મોક્ષમય, વૈરાગ્યથી;
 ૫૮ ભગ વડે શોભી રહ્યા, ભગવાન નામે ભાગ્યથી;
 જે સજે ને પોષણ કરે, સંહાર જેના હાથમાં;
 જે મનસ્તાત્ત્વે, બુદ્ધિતાત્ત્વે, રમે સોના સાથમાં. ૫૯
 જે હલાયુધથી ભૂ તણું, ગાયો તણું રક્ષણ કરે;
 પરવશ ખનેલા છપની, અજ્ઞાનતાને જે હરે;
 જે છે ૧૨૯પ્રમોદન, અજર જે, જે અમર છે, ગંભીર છે;
 નિર્ભીત થઇ જે ઝૂઝનારા, વીરમાં પણ વીર છે. ૫૯
 જે ૧૩૦સર્વવાગીશ્વરેશ્વર છે, ૧૩૧કૃતાગમ, જે ૧૩૨મુદ છે;
 જે ૧૩૩વાજસન છે, દીનના વિશ્રામરૂપ ૧૩૪મુકુંદ છે;

૧૨૩ પાતાળ પૃથ્વી અને સ્વર્ગ લોક. ૧૨૪ મહાયોગી. ૧૨૫ સ્ફુટિક મણિ
 જેવા નિમગ્ન. ૧૨૬ કુંદયુગ્મ સમાન શુદ્ધ રૂપો આપનારા. ૧૨૭ પૃથ્વીના
 કારને કટારી રંગત કરનારા. ૧૨૮ પૂજ્ય સના. ૧૨૯ આનંદ આપનારા.
 ૧૩૦ વાણીના મહેશ્વર. ૧૩૧ વેદના કર્તા. ૧૩૨ સુંદર. ૧૩૩ ચાગ્રોને
 અત આપનારા. ૧૩૪ પૂજનિંદ પ્રાપ્ત કરનારા.

જે પ્રેમીમય છે, ૧૩^૧શતાનન છે, ભેદ જ્યાં દેખાય ના;
 અવતાર વીલા જે તણી, લવલેશ બણી બય ના. ૧૦
 દુઃસ્વપ્નનાશન, પ્રકાશન, જે આર્યમાં પણ આર્ય છે;
 જે મહર્ષિ છે, કપિલ સરખા મહાના આચાર્ય છે;
 જે કાળના પણ કાળને, વાળી શકે પાછે પગે;
 દ્રઢ બની જે વચ્ચે જીભે, કોઈ થકી પણ ના ડગે. ૧૧
 જે અમાની છે, ધન્ય છે, જે વિલક્ષણ, હેમાંગ છે;
 પટ પીત, સુંદર સુકુટમય, જે નાણું અંગ વરાંગ છે;
 પરબ્રહ્મ જે, ૧૩^૨તત્ત્વ નામથી જેને ૧૨^૧અતીતો ઓળખે;
 જે તણા સ્તોત્રો ભક્તકવિયો, ભાવમય ખડખડા લખે. ૧૨
 જે વસન્તાદિક ઋતુ પટના, નિયંતા છે પ્રથમથી;
 પરિવર્તનો જેના વિના, આ જગતમાં શ્રાતાં નથી;
 ઠંકાયલા જે પંચકોશે, છતાં જે સાનંદ છે;
 જે ૧૩^૩સેન્ય શરણાગત તણા, જે દક્ષ છે, સુખકંદ છે ૧૩
 જે સગુણ, નિર્ગુણરૂપ છે, જે કલ્પવૃક્ષ સમાન છે;
 જે ભક્તની શ્રદ્ધા નિહાળી, સ્વયં શ્રદ્ધાવાન છે;
 બણી શકે, સમજી શકે, પૂરી શકે જે ૧૩^૪એવણા;
 જે જીવના મનમાં કરે, કર્મોનુસારી પ્રેરણા. ૧૪
 જે ૧૪^૦શરભ છે, જે ૧૪^૧અતુલ છે, જે વર્દમાન, વિશાળ છે;
 જેનું વધારેમાં વધારે, તેજવાળું ભાળ છે!

૧૩૫ સોંકોડા છુખવાળા. ૧૩૬ ને. ૧૩૭ છુખા. ૧૩૮ છેવરા ચેતન્ય.
 પૂજ્યા યોગ્ય. ૧૩૯ ઇચ્છા. ૧૪૦ પ્રત્યેક શરીરમાં પ્રકાશ કરનાર. જદિદ્દા.
 ૧૪૧ જેની ભેડે કોઈની તુલના કરી શકાય નહિ એવા.

જે ગુપ્તમાં પણ ગુપ્ત જાણે, કલાધર ૧૪૨મર્મજ છે; ૬૫
 છે સર્વ લક્ષણ સાધ્ય જેને, જે ખરા ૧૪૩ધર્મજ છે.
 જે રહે હૃદયાકાશમાં, તે થકી ગુહ્ય જણાય છે;
 સંકર્ષણી સત્તા વડે, જે પ્રાણુખલ હરિ જાય છે !
 ફેંદે ફેંસેલા જીવને, જે ખચાવે છે પ્રીતિથી;
 દુષ્ટાંદ્રિવાળાને ચલાવે, જે ફરીને નીતિથી. ૬૬
 જે ૧૪૪વિરોચન છે, અયમ છે, જે યોગમાં આરૂઢ છે;
 જેની કલા, ઇચ્છા, પ્રભા, અતિ ગૂઢમાં પણ ગૂઢ છે;
 જે નિરાકાર છતાં પ્રસંગે દેહધારી થાય છે;
 જેના વડે અસુરો ડરે, ૧૪૫સુર, ભક્ત પણ રક્ષાય છે. ૬૭
 સંખ્યા વખરના રૂપ જે, ધારણ કરે છે અવસરે,
 ૧૪૬અતુરજ જે, ૧૪૭નિતમન્યુ જે, કોઈ થકી પણ ના ડરે;
 ૧૪૮અસ્તિત્વમાં જે પૂર્ણ છે, જે ૧૪૯શિશિર સરખા શાન્ત છે;
 જેનું હૃદય પણ સર્વ કરતાં, ૧૫૦સર્વથા નિર્બાન્ત છે. ૬૮
 જે તણી ઉપમા શબ્દદ્વારા પૂણુ પણ થાતી નથી;
 જે ઉચ્ચ આપી શકે ઉપમા ન્યથા તે જાતી નથી;
 જે તણી આજ્ઞા કદી પાછી અવરથી ફરતી નથી;
 જે તણા આશ્રય વખર મનની કામના સરતી નથી. ૬૯
 જે મહાનિધિ છે, જયી છે, જે ૧૫૧શ્રમણ, ૧૫૨શબ્દાતીત છે;
 ઉત્કૃષ્ટમાં ઉત્કૃષ્ટ જેની રસ ભરેલી રીત છે;

૧૪૨ ઉદામાં ઉદું જાણનારા. ૧૪૩ ધર્મને જાણનારા. ૧૪૪ વિશેષ
 રૂપિ ઉપજાવનારા. ૧૪૫ દેવો. ૧૪૬ આદિ દિશાના જ્ઞાતા. ૧૪૭ કોઈને
 જીતનારા. ૧૪૮ જ્યાં વિજ્યાન ૧૪૯ શિશિર જાતુ. ૧૫૦ સર્વ પ્રકારે;
 ૧૫૧ જ્ઞાનનારા. ૧૫૨ શબ્દમાં ન આવે એવા.

આરંભમાં વેદાન્તના જે, પારને પામી ગયા !
 ધરે શા મહેરા ૧૫૩ પ્રણેતાને, ગ્રેરનારા જે થયા ! ૭૦
 જે પમાડે આશ્ચર્ય એવા, તેજથી રાચી રહ્યા;
 ગુણગાન જેના ગાઇને, સંતો ખધા નાચી રહ્યા !
 જે રાગ અથવા દ્રેષથી, છે રહિત તોયે ભક્તને;
 ધરે અધિક નિજના ગણી, ગીતા વિષે પણ વ્યક્ત છે. ૭૧
 જે વિદ્ય કેરા વાદળાં, ક્ષણ એકમાં અલગાં કરે;
 જે લોકહિતને કાલ સુંદર લોકધર્મો આચરે;
 ચંદ્રવંશમાં જે એક છે, યમુના કિનારે જે રમ્યા;
 ગોપાલ નેનું નામ જે ગોપાલ ગોપીને ગમ્યા ! ૭૨
 શુભ વૃત્તિ, જેની દયાદારા, દુષ્ટની થઇ બચ છે;
 જેના કટાક્ષે હૃદયની પણ, બુદ્ધિ ૧૫૪ કુદિત થાય છે;
 જે અન્યદારા ચેતના, ઉપજવનારા બદને;
 માને નહોં એ, તો ખતાવે, અંતમાં જે કદને. ૭૩
 જે છે કવીશ્વર, હંસ છે, છે ૧૫૫ ધૃતાત્મા, જે ૧૫૬ સર્ગ છે;
 રક્ષણ વિનાના જીવના, રક્ષક રૂપે જે ૧૫૭ દુર્ગ છે;
 જે યોગનિદ્રામાં રહીને, યોગનું સુખ લોગવે;
 સ્તુતિ સાંભળી નિજ ભક્તની, જેનું હૃદય સ્નેહે દ્રવે. ૭૪
 જે જ્ઞાનદારા ૧૫૮ ગમ્ય છે, અજ્ઞાનથી જે દૂર છે;
 ૧૫૯ ઔદાર્યમય હોવા છતાં, જે દૈત્ય પ્રત્યે દૂર છે;
 જે યોગ્ય રીતે સર્વનું, પોષણ કરે, પાલન કરે;
 વર્તે ન સીધા તે તણું, ૧૬૦ શાસક બની ૧૬૧ શાસન કરે. ૭૫

૧૫૩ રથનારા. યોજનારા. ૧૫૪ બૂદ્ધી. સાંકડી. ૧૫૫ આત્માને પાસણ
 કબજામાં. ૧૫૬ સુષ્ટિ રચના. ૧૫૭ કિલ્લા જેવા. ૧૫૮ ભણવા શે. ૧૫૯
 હિસતાની બુદ્ધિવાળા. ૧૬૦ શિક્ષા કરનારા. ૧૬૧ શિક્ષા.

જે ૧૧૨ તનુવર્ધન, ૧૧૩ ઇન્દ્રકમા, નરોત્તમ, જે ૧૧૪ સ્વાસ્થ્ય જે
 જેનું કરણવાન અથવા વ્યંગવાળું હાસ્ય છે !
 આકાશચારી, ૧૧૫ અહીં જે, કેશવ વળી કહેવાય છે;
 ૧૧૬ અમ્રજ અને ૧૧૭ નૈઋત્ય, ૧૧૮ અનિર્વિનુભ જે સદા દેખાય છે. ૭
 અત્યંત કામળ હૃદય જેનું, તેમ અધમોદ્ધાર જે
 જેનો ન કોઇ પાર પામે, એટલો વિસ્તાર છે !
 પાપી જુએ જેને ભયંકર, જુએ ધર્મી સુખપ્રદા;
 જે તણા આશ્રય વગર જનની નથી ટળતી આપદા. ૭
 જે એક કે બીજે રૂપે, છે માન્ય જનમંડળ વિષે;
 માને નહીં તેનેય જેના, અમરકારો બહુ દિસે !
 જે ૧૧૯ પરાભવ પામે નહીં, બળવાનમાં બળવાનથી.
 બહુ સકાતા જે નથી, કળવાનમાં કળવાનથી. ૭૮
 અધિકાર જેનો હૃદય છે, તોયે પ્રમાદી જે નથી;
 પુરુષાર્થના સાધક સદા, પણ વૃથાવાદી જે નથી;
 કર વિષે એવર્ધન ધરી, મદ ઇન્દ્રનો જેણે હૃયે;
 યશુના તણું જળ ૧૨૦ અવિષ કરવા, નામ વશ જેણે કર્યું !
 ૧૨૧ મેઘા મહા જેની રહી, જે છે ૧૨૨ ભયાપહ ૧૨૩ વિશ્વ
 અતિ ગર્વવાળા શત્રુઓ, જે આગળે આંતે નથી !
 જેને નથી બીજીયલેદ જરાય જે ૧૨૪ નિર્લેપ છે,
 જેણે ન એને આજખ્યા, તેને સદા ૧૨૫ વિશ્લેષ છે.

૧૧૨ પ્રભને વધારનારા. ૧૧૩ ઇન્દ્રના જેવું કમં કરનારા. ૧૧૪
 સુખપ્રદા. ૧૧૫ પૂજવા યોગ્ય. ૧૧૬ આદિ પુત્ર, ૧૧૭ અનેક
 લેખારા. ૧૧૮ એક વચરનો. ૧૧૯ હાર. ૧૨૦ જે વચરનું. ૧૨૧
 કરવાની કુદ્ધિ ૧૨૨ ભયને કરવા વાળો. ૧૨૩ પરાક્રમી, ૧૨૪
 નહીં એવા. ૧૨૫ બાહુશીલ.

